

Ko 'emau misioná ke mau ngāue vāofi mo e ngaahi fāмили, whānau mo e kau tauhi, ke tokonia mo fakalotolahia 'a e fa'ahinga 'oku mo'ua he fokoutua Down syndrome koe'uhí ke mahu'inga mālie kia kinautolu 'a honau mālohingá pea mo 'enau ngaahi tukupā 'oku nau fakatu'amelie ki ai he fononga'anga 'o e mo'uí 'i ha fa'ahinga komiunitii pē.

Ko kimautilú 'a e kautaha 'oku mo'ui 'aki e fāмили mo e whānau.

- 'Oku mau tokonia mo tauhi e tu'unga 'ilo me'a 'a e ngaahi fāмили mo e whānau.
- 'Oku mau taukave'i mo mateaki'i 'a e ngaahi to'onga mo'ui 'oku totonu.
- 'Oku mau taukave'i 'a e totonu mo e tau'atāina ke kau mai 'a kinautolu 'oku mo'ua he fokoutua Down syndrome.
- 'Oku mau vakavakai'i lelei e 'ū polisia ngāué pea mo fakapapau'i 'oku mau ma'u e pou pou mo e tokanga 'a e pule'angá mo e ngaahi kupu fengāue'aki kehe he fonua.

Ke ke hoko ko ha mēmipa 'o e NZDSA pe fakaa'u mai ha'o 'ofa, vakai ki he: nzdsa.org.nz

Te mau fiefia ka tau ka felōngoaki

**www.nzdsa.org.nz
0800 NZDSAI (0800 693 724)**

**NZ Down Syndrome Association Inc.
PO Box 4142
Auckland
New Zealand
neo@nzdsa.org.nz**

Ko e hā e ‘ū tokoni ‘oku ma‘u atu ‘e he NZDSA?

- Tokoni ma‘a ha fa‘ee fo‘ou toki toutama oku tataki ‘e ha fa‘ē poto mo taukei.
- Sino ngāue fakafetu‘utaki ki he fonua fakalukufua.
- Ngaahi kulupu fakavahe oku nau fokotu‘utu‘u ha ngaahi polokalama ‘i Nu‘usila ni kotoa ‘o kau ai ‘a e talatalanoa mo ipu kofi pongipongi, feohi fakafāmili, fanongo he lea ‘a ha kau fakaafe, fefakalotolahi‘aki taautaha pea mo fepoupouaki.
- CHAT 21 ko ha nusipepa ongoongo ‘oku hiki ai e ngaahi fakamatala mo e ngaahi talanoa fungani ‘o tufa ki he kotoa e kau mēmipa fakakuata.
- Fatunga pepa fakamatala ma‘ae ngaahi ‘apiako, ngaahi kautaha, fāmili mo e maheni.

Ko e hā ‘a e fokoutua Down syndrome?

- Ko e Down syndrome ko ha fokoutua ne tupu pe mei manava, pea ‘oku ne hanga ‘e ia ‘o fakatupu e palopalema ko hono fakatuai‘i ‘a e ako mo e fakalakalaka e ‘ilo ‘a ha taha ‘oku mo‘ua ai. Ko e palopalema ko ení ‘e lava pe ia ‘o fakasi‘isi‘i ‘aki hono ‘oange ki he tokotaha ko iá ‘a e tokoni totonu, pea mo ha fakafeangai ‘oku fungani mo lelei mei ha taha pe.
- ‘Oku lava ke hoko ‘a e Down syndrome ‘i ha famili pe pea ‘oku ‘ikai ko ha fo‘ui ia ‘o taha. I Nu‘usila ni ‘oku fakafuofua ki he pēpee ‘e taha he 1000 ‘oku fanau‘i mai ‘oku mo‘ua ‘i he Down syndrome; ‘a ia, ko e pēpee ‘e taha pe lahi ange ‘oku fanau‘i mai mo e Down syndrome he uike kotoa pe.
- ‘I he angamaheni ko e fo‘i fa‘unga mo‘ui (cell) kotoa pe ‘oku ‘i ai e hoa‘i kolosome (chromosomes) ‘e 23, pea ko e fo‘i hoa fuosi‘i tahá ‘oku na fepiki‘aki ki naua he fika 21. I he fokoutua Down syndrome, ko e ‘ū fa‘unga mo‘ui (cells) ‘oku ‘i ai e fo‘i kolosome (chromosome) ia ‘e taha ‘oku ‘ova, ‘a ia ko e fika 21 ia, ‘oku piki tolu ia kae ‘ikai piki ua. Oku ui eni he mala‘e ‘o e ako fakafaito‘o ko e trisomy 21.
- Ko kinautolu ko ia ‘oku mo‘ua he fokoutua Down syndrome ‘oku meimei ke fuo tatau e fotunga honau mata mo e fua‘i‘akau ko e ‘alamoni, pea ko honau ihú mo e telingá ‘oku fuo si‘i, ka ‘oku meimei kenau fotunga tatau pe mo e toenga e fāmili.

Kakai ‘oku mo‘ua he Down syndrome

- Ko e fānau ‘oku nau mo‘ua he fokoutua Down syndrome ‘oku nau lava ‘o ako mo fakatupulaki ‘enau ‘iló ‘o tatau pe mo e toenga ‘o e fānau kehe. E lava ‘e ha tokotaha taukei he ako mo ‘ilo ki he ‘atamai(specialist therapy) ‘o tokonia taautaha ‘a e fānau pehe ní ‘o tanaki mai ki ai mo e tokoni makehe ‘oku fai ‘i ‘apiako.
- Ko kinautolu ‘oku nau mo‘ua he fokoutua Down syndrome ko e mēmipa kinautolu ‘o honau ngaahi takitaha fāmili pea mo e komiunitii, pea ‘oku nau malava ‘o fai ha ngāue ‘aonga ma‘ae sosaietí ‘o hangē tofu pe ko e toenga e kakai ‘o e fonua.
- Ko e tokotaha kotoa pe ‘oku mo‘ua he fokoutua Down syndrome ‘oku makehe, ‘i he ‘ene to‘onga, fotunga mo e mālohinga. Ko ia ai ‘oku totonu ke tau fakamahu‘inga‘i ha taha ‘oku mo‘ua he fokoutua Down syndrome ko ha ki‘i laumālie ‘oku ‘ikai ha taimi ia ‘e tukupau ke fakangata ki ai ‘ene ngaahi feilaulau.